

Simposi Internacional Emilia Pardo Bazán a la premsa: violència, gènere i representació (Universitat de Barcelona, 26 de novembre de 2021). — El 26 de novembre va tenir lloc, a la Universitat de Barcelona, el Simposi Internacional «Emilia Pardo Bazán a la premsa: violències, gènere i representació»; d'aquesta manera, la institució se sumà als actes commemoratius del centenari de la mort de l'escriptora corunyesa (1851-1921). L'activitat va ser organitzada per ADHUC (Centre de Recerca. Teoria, Gènere, Sexualitat) en el marc del projecte «Gènere, violència i representació. Els textos de creació a la premsa femenina peninsular (1848-1918)», GenViPreF, codirigit per Elena Losada i María Xesús Lama.

J. M. González Herrán (USC) inaugurarà la jornada amb una conferència dedicada als catorze contes de l'autora —n'inclogué un de desconegut fins ara— que tracten la violència de gènere des de l'«altra cara», és a dir, en què les agressores són les dones. Pardo Bazán subverteix així el tòpic de l'«àngel de la llar», alhora que dota d'agència els personatges femenins per desafiar les normes de la societat i de la moral.

En la primera sessió de ponències, Marisa Sotelo (UB) va examinar els articles feministes publicats a *La Ilustración artística* i en destacà aspectes com la defensa de l'educació de les dones en igualtat i sense restriccions, en contra de la formació limitada al servei de la família. Una altra crítica contundent de Pardo Bazán —en aquest cas, a un sistema judicial articulat al voltant dels interessos masculins— es va portar a col·lació durant la ponència d'Alex Alonso (Brooklyn College-CUNY), que remarcarà l'abundància de protagonistes juristes en les novel·les de l'autora, com representants d'una elit dirigent corrupta i amoral. Donatella Siviero (Università degli Studi di Messina), pel seu costat, se centrà en la campanya engegada per optar a una plaça de la RAE, arran de la qual Pardo Bazán cridà a establir aliances entre dones disposades a lluitar per no ser excloses.

Montserrat Amores (UAB) va encetar la segona sessió del simposi amb l'estudi d'un relat curt, «El indulto», que adverteix dels perills de l'aplicació d'aquest dret de gràcia en casos de violència de gènere. Igualment combativa fou la Pardo Bazán cronista de l'Exposició Universal, tal com mostrà Isabel Clúa (US) tot comentant les crítiques feministes presents en aquests articles. En tercer lloc va intervenir Santiago Díaz Lage (UNED), que indagà en la presència de l'escriptora a l'espai públic, una presència que ella mai no va voler veure condicionada o limitada per qüestions de gènere.

La relectura dels articles de Pardo Bazán sobre la guerra de Cuba a partir de la teoria dels afectes fou la proposta amb què Enric Bou (Universitat ca' Foscari Venezia) obrí la tercera sessió. A continuació, Susana Bardavío (UBU) posà el focus, també, en la temàtica colonial: analitzà la imatge de les Filipines i del seu procés d'independència en els contes de l'autora. A la cloenda, Adolfo Sotelo (UB) resseguí les passes i les vivències de Pardo Bazán a la Barcelona de 1888, ciutat que visità amb motiu de l'Exposició Universal.

El Simposi va finalitzar amb una reunió, tancada al públic, de l'equip del projecte GenViPreF.

Carolina CARRIJO
Universitat de Barcelona
Catalina MIR
Universitat de Barcelona

Homenatge de la Institució de les Lletres Catalanes i l'Institut d'Estudis Catalans a Josep Massot i Muntaner en ocasió del seu 80è aniversari (Institut d'Estudis Catalans, 13 de desembre de 2021). — De gom a gom. Així estava la Sala Prat de la Riba de l'Institut d'Estudis Catalans el dilluns 13 de desembre de 2021 a les sis de la tarda. Tots els seients ocupats i gent dreta al fons i pels laterals, fins al punt que es va haver d'habilitar una sala annexa des de la qual es